

befries derved for et tidsspildende Arbejde, og Tvistigheder med de Vdende om Vdernes Beskaffenhed undgaaes. Ogsaa for de Vdende er det beqvemt under Gæt at kunne levere Skoleforn, Fattigforn o. s. v. Da det imidlertid paa den ene Side ikke synes billigt at paalægge Sogneforstanderskabet at oppebære Vdernes for nogle af Lærerne og ikke for de andre, og da paa den anden Side Lærerne undertiden have en forholdsviis ikke ringe Fordeel ved selv at oppebære dem, deels paa Grund af Beboernes Velvillie, deels paa Grund af Bestemmelsen i Forordningen af 25de Juni 1810 § 8 litr. c., at Degneforn ikke maa leveres i mindre Maal end $\frac{1}{4}$ Skjeppe, saa er Paragraphen bleven affattet under Hensyn hertil.

Til § 18.

Med Bestemmelsen i denne Paragraph har man søgt at lette Beregningen af Lærernes og deres Hustruers Pension, samt af den Overlevelsesrente, de skulle stikke deres Hustruer.

Til § 19.

For Liden antages mange Lærere i Kjøbstæderne paa Opfyldelse. Der er imidlertid ingen Anledning til at lade Lærernes Stilling være mere usikker i Kjøbstæderne end paa Landet, da man i alt Fald ved i nogen Tid at lade dem være constituerede, kan forviisde sig om, ei at have gjort noget uheldigt Valg. Billighed kræver imidlertid, at de alt nu i Kjøbstæderne ansatte Lærere, der ere antagne paa Opfyldelse, ei berøves Afgang til Pension.

Til § 20.

I det foreløbige Lovudkast var det foreslaaet, at Lærerne skulle stikke Enkerne en Overlevelsesrente af $\frac{1}{3}$ af Mandens samtlige Embedsindtagter. I de fleste af de indkomne Betænkninger er der imidlertid blevet gjort den Indvending, at det i mange Tilfælde vilde blive altfor byrdefuldt for Lærerne, og da Ministeriet ikke kan andet end ansee Indvendingen for begrundet, saa er Beløbet nu foreslaaet til $\frac{1}{8}$, ligesom der ogsaa er givet de nu ansatte Lærere, med Hensyn til de alt stiftede Egteskaber, Afgang til at indtræde i et Forhold til Skolefonden, der svarer til det, hvori de

tidligere stode til Skolelærerhjælpekasserne, dog faalebes, at deres aarlige Bidrag forhøies.

I det foreløbige Lovudkast fandtes følgende Slutningsparagraph: „Med Kongens Sanction er Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet berettiget til angaaende Skolevæsenet at træffe Bestemmelser, der afvige fra, hvad der er fastsat ved de almindelige Anordninger og Love om Skolevæsenet, men for Kjøbenhavns Vedkommende udfordres Borgerepræsentanternes, for Landet Amtsraadets, og for Kjøbstæderne Skolefondens Bestyrelses Samtykke til saadan Afvigelse.“ Niemedet med denne Bestemmelse var den, at give de locale Forhold, hvorpaa Hensigtsmæssigheden af Skolevæsenets Ordning saa væsentlig beroer, en større Indflydelse, end det er muligt at indrømme samme ved almindelige Bestemmelser, naar de skulle have nogen Betydning. Hertil kommer, at det ved Gjennemførelsen af Love af denne Art ofte viser sig i høi Grad ønskeligt, at Administrationen i Anvendelsen kan modificere en eller anden enkelt Bestemmelse. For at overbevise sig om, i hvilken Udstrækning dette tidligere er skeet, behøver man kun at sammenligne Forordningen angaaende Skolevæsenet i Kjøbenhavn af 20de Marts 1844, der var bleven de roestildste Stænder forelagt, med samme Skolevæsens virkelige Ordning navnlig ved Canc. Skr. 26de Novb. 1844, 13 Feb. 45 og 21 Juli 1846. Ifølge Grundlovens § 32 er der nu vel forbeholdt Kongen deels umiddelbart, deels gennem vedkommende Regjeringsmyndigheder, at gjøre de Undtagelser fra Lovene, som ifølge hidtil gjældende Regler have været Brug, men denne Myndighed er indskrænket til de ved Grundlovens Bekjendtgørelse gjældende Love. Fra Bestemmelserne i dette Lovudkast, forsaavidt det maatte blive ophøiet til Lov, vil der altsaa ikke kunne ske nogen Tillempe efter de locale Forhold, selv om de communale, af Folket valgte, Myndigheder dertil give deres Samtykke, med mindre Bemyndigelsen skeer ved selve Loven. Der er blevet indvendt, at en saadan Bestemmelse skulde være i Strid med Grundloven, men man kan paa ingen Maade anerkjende Ind-